Anul I Maiu 1933 No. 2

ŞCOALA BASARABEANĂ

Revistă de cultură pedagogică şi de apărarea intereselor
— învăţătoreşti —

— SUMAR: —

Ioan Cioabă . . . . Ziua Eroilor
Nic. Dragomir . . . . Un nou sens în metodica caligrafiei
Theodor Antohi . . . . Chemare !..
Alla Nagacevschi . . . Femeia şi şcoala
Popa Gheorghe . . . . Învăţătorii şi Unirea Basarabiei
Theodor Balmuş . . . Despre obligativitate
Sabin Popescu-Lupu . . Umbra umbrei
Ion Gheşov . . . . . Daţi atenţia cuvenită cooperaţiei
C. Drăgoi . . . . . Influenţa învăţătorului asupra copilului
Spiru Vulcaru . . . . Bibliotecile populare
Nicolae Ermurache . . Şcoala poporului se clatină
D. Brohanschi . . . . Lecţie practică din scrierea curentă

Spicuiri

Cărţi: Poveştile primăverei de I. Nisipeanu şi Ap. Culea-(Recenzie) Bibliografie
Reviste: Satul, Bucureşti; Catedra Galaţi; Cuvântul învăţătorilor, Bucureşti; Revul métapsychique, Paris; Pedagogia experimentala, Băcău.
Diverse: Modificarea legii învăţământului primar. Ajustarea salariilor. Transferarea posturilor din oficiu. Chestiunea fuziunii. Crearea unui despărţământ „Astra" în Lăpuşna. Activitatea profesorilor de pedagogie din Chişinău alături de învăţători, etc.

Buletinul Asociaţiei

Hotărîrile adunării generale a învăţătorilor din judeţul Lăpuşna.

Ziua Eroilor.

Ziua de 25 Maiu, ziua înălțării la cer a Mântuitorului, este și ziua „Eroilor", zi, în care toată suflarea românească trebuie să-și îndrepte gândul și să se plece cu smerenie în fața mormintelor celor ce — prin avântul și gestul lor plin de noblețe — și-au jertfit viața, pentru a-și apăra glia strămoșească și a ne lăsa nouă o Românie mare și puternică.

In această pioasă zi de amintire și de reculegere sufletească, se cuvine să lăsăm măcar o clipă la o parte toate preocupările de ordin material și să ne îndreptăm pașii spre locurile de rugăciune, unde cucernicii preoți, alături de reprezentanții școalei, ai armatei și diferitelor societăți, vor îndrepta rugi fierbinți către Domnul, pentru odihna sufletelor celor cari au murit fără să regrete, însă — mulțumită jertfei cărora — ne-am reîntregit țara și trăim pe pământul nostru strămoșesc, putând cugeta liber și manifesta în liniște toate simțimintele, cu care ne-a înzestrat din belșug natura.

Se cuvine, în această măreață zi de revizuire a conștiinței cetățenești, să ne ducem cu gândul la acele vremuri îndepărtate, la figurile vestiților voevozi: Mircea, Ștefan și Mihaiu, cari — cu oștași puțini, dar viteji — au înfrânt armate cu mult mai mari, ferind astfel creștinătatea de pericolul păgânismului.

Să ne aducem aminte și de timpurile dinaintea unirii principatelor, când aprigii luptători: Horia, Cloșca și Crișan au fost trași pe roată de unguri, fiindcă au avut curajul și îndrăsneala de a ridica steagul, cerând și pentru frații lor din Ardeal dreptul la o viață mai omenească, la un traiu mai apropiat de al celorlalte naționalități din provinciile de peste Carpați.

Să nu-l uităm nici pe Avram Iancu, eroul național dela 1848, care și-a găsit moartea, rătăcind prin codrii munților Apuseni, înainte de a-și vedea înfăptuit idealul, pentru care luptase atât de mult, împreună cu vitejii români din Țara Moților.

Să preaslăvim memoria eroilor dela Grivița, Plevna și Smârdan, în frunte cu gloriosul rege Carol I, cari — prin victoriile câștigate pe câmpiile Bulgariei — ne-au asigurat independența, ne-au scăpat de amestecul străinilor în treburile statului, ne-au dat libertatea mult dorită, mulțumită căreia am putut merge cu pași repezi pe drumul ce duce spre progresul cultural, economic și social.

Să le păstrăm veşnică amintire şi ostaşilor români, solii de pace din 1913, cari — fiind trimişi, din îndemnul marilor puteri, pentru a pune capăt unui măcel nejustificat între popoarele balcanice învingătoare, ce nu-şi puteau împărţi prada între ele, au căzut victime pe câmpul de luptă, loviţi nu de glonţ, ci de ucigătoarele boale molipsitoare: holera şi tifosul exantematic.

Cu deosebită evlavie trebuie iarăşi să îngenunchem în faţa mormintelor marilor eroi ai neamului dela Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz, cari — prin suprema lor jertfă — au înscris cea mai frumoasă pagină în istoria neamului românesc, înfăptuind idealul naţional, pentru care atâta amar de vreme am luptat şi lăcrămat.

Calităţile deosebite arătate de ostaşii noştri în marele războiu, au atras atenţia tuturor, făcându-i chiar pe duşmanii noştri să recunoască că suntem un popor de ordine şi viteaz şi că nu meritâm soarta de a fi robiţi altor neamuri streine. — Pomenindu-i pe aceşti martiri, să ne îndreptăm gândul către marele căpitan ce a condus oştile la biruinţă, către regele Ferdinand I, sub a cărui domnie glorioasă România a câştigat un loc de frunte în concertul marilor puteri din apusul Europei.

Un cuvânt de laudă şi de recunoştinţă se cuvine şi bravilor generali: Dragalina, Praporgescu, apoi tuturor ofiţerilor activi şi de rezervă, cari l-au secondat şi l-au ajutat, pentru a câştiga victoria de arme împotriva duşmanilor. In aceste clipe solemne, când un fior ne străbate toată fiinţa, să ne gândim şi la eroina Ecaterina Teodoroiu, viteaza dela Jiu, care simbolizează jertfa adusă de femeia română în războiul mondial, pentru biruinţa unei cauze atât de sfinte.

Pomenindu-i pe eroii noştri, să ne ducem puţin cu gândul şi la eroii altor ţări streine, cu care am luptat împreună, pentru biruinţa aceeaşi cauze de desrobire naţională a popoarelor.

Evocând memoria „Eroilor", să ne arătăm pătrunşi de însemnătatea acestei măreţe zile, să ne încălzim sufletele la căldura focului sacru al iubirii de ţară şi de neam, făcând zid de apărare în jurul Tronului.

In aceste momente înălţătoare, datori suntem să ne îndreptăm gândul către M. S. Regele Carol II, regele culturii româneşti, urându-i viaţă lungă, pentru a se bucura — împreună cu întreg poporul românesc —de frumoasele înfăptuiri, realizate de înaintaşii Săi: Regele Carol I şi Ferdinand I.

I. Cioabă

Un nou sens în metodica caligrafiei

Didactica actuală se află în fața unui fapt de generală observațiune: cu toată sforțarea propunătorilor și cu toată seriozitatea depusă de unii învățători la obiectul caligrafiei, elevii de școală primară scriu urît și neînțeligibil. Aceasta o observăm în fiecare zi și impresionează adeseori și pe părinți; iar învățătorul nu rare ori se simte jenat de situație. În cursul secundar mai ales, adică acolo, unde scrisul curent își are mai multă întrebuințare, plângerea e chiar alarmantă.

Ceea ce e însă cu adevărat paradoxal, e încă un fapt de neînchipuită surpriză: școlari, cari la caligrafie scriu frumos, dar cari au scrisul obișnuit deopotrivă de urît, iar uneori chiar mai urît decât la alții, cari nu scriu nici măcar la caligrafie frumos.

Pentru aceasta se impune desigur un studiu al cauzelor adevărate, cari duc la aceste anomalii.

În deobște suntem obișnuiți a susține, odată cu metodica oficială, că o scriere frumoasă se capătă prin o conștiincioasă predare a obiectului caligrafiei, ca și prin un exercițiu cât mai repetat al acestui fel de scriere. Și de aici o muncă susținută, care duce uneori chiar la o multiplicare ascunsă a lecțiilor de caligrafie. Și totuși ținta caligrafiei, *formarea unui scris frumos*, în ciuda noastră nu se realizează, scopul didactic nu e atins. Nu e atins însă fiindcă există un conflict între scopul și metoda caligrafiei. Rezidă în metodica acestui obiect un nou sens, și e deajuns a analiza chiar superficial mijloacele de realizare a scopului caligrafiei, pentru a ne documenta.

Un element în caligrafie este *„trăsătura"* arhicunoscută prin expresiile tradiționale „subțire—gros". În puterea tradiției didactice și a singurei posibilități de practică, trăsătura groasă la caligrafie se realizează prin apăsarea condeiului, iar cea subțire prin contrariul. Are loc aici, cum s'ar zice, un fel de specializare a mușchilor degetelor, care reclamă mai ales în apăsare o energie și o atenție vie în tot timpul scrisului caligrafic.

Putem oare noi în practica de toată ziua la fuga slovei să dăm atâta atențiune la apăsarea ori neapăsarea condeiului, atunci când ideile noastre ne presează să le exprimăm cât mai repid?.

Ar fi neîndoelnic exagerat a susține practica comodă a unui atare scris. Mai evident e faptul că nimeni nu o facem, chiar cu riscul scrisului urît; și atunci acest element însemnat în scrierea caligrafică, *trăsătura*, la scrierea de toate zilele cade și rămâne inexistent ca technică.

Pe de altă parte, pentru a realiza această trăsătură „subțire—gros", e nevoie să întrebuințăm neaparat penița cu vârf ascuțit (cum de pildă sunt cunoscutele peniițe „Claps"). Ori această peniță la o scriere rapidă prezintă un considerabil desavantaj: repetata înfigere a vârfului în hârtie, fapt care produce multă întârziere, enervare și distragere intermitentă a atențiunei de la gândurile noastre.

Un alt element ce joacă mare rol la scrisul caligrafic este „liniatura", indenspensabilă pe cât se vede atât la cursul primar, cât și la cel secundar. Robia liniaturei au simțit-o în deajuns toți elevii acelor învățători, cari întebuințează caetele de caligrafie cu model.

Liniatura fixează, calapodează, sugestionează și hotărăște *scrisul încet*. De aceea scrisul caligrafic e prin excelență scrisul frumos, chiar foarte frumos, dar e scrisul încet. El e scrisul de multă atenție, e scrisul de artă și prin această e scrisul cu rară aplicativitate. El poate forma în adevăr o scriere frumoasă, dar nu pe aceea cerută de fie care zi, scrierea care să reprezinte rapid gândurile noastre.

Caligrafia așa dar nu poate parveni să formeze un scris estetic, pe care să-l întrebuințăm fie care în cariera și în activitatea noastră de toată ziua.

Suntem astfel siliți a face distincțiunea între scrierea caligrafică și între scrierea obișnuită, scrierea curentă, fiecare cu aplicabilitatea ei deosebită.

Scrierea caligrafică ne va servi la executarea estetică a titlurilor, a gândirilor subliniate, a gândurilor de expresiune, la executarea de înștiințări, acte, placarde, etc., adecă acolo, unde gândirea e formulată de mai înainte, unde nu ne împinge nici o grabă și unde diverse interese ne impun o estetică artistică.

Scrierea curentă ne va servi la exprimarea gândirei noastre spontane, la fixarea pe hârtie a eventualelor creații streine, concepțiilor mari ori naive, ce se încheagă pe neașteptate, dar

cari totuşi trebuesc aşternute pe hârtie în slovă înţeleasă şi în pagini de un aspect estetic, demne de un spirit ordonat.

* * *

Ca rezultat a acestor constatări, personal am ajuns la câteva precizări practice. In o experienţă de 3 ani la şcoala primară de aplicaţie *) ne-am format convingerea că scrierea curentă nu se estetizează prin caligrafie, ori câtă ar fi sforţarea, ci printr'un exerciţiu deosebit de scriere. Am ajuns la constatarea că scrierea curentă e o materie deosebită, cu un scop distinct, cu mijloace deosebite de acelea ale caligrafiei şi cu o metodică proprie acestui obiect intitulat chiar *„scriere curentă"*, predată în ore deosebite în orar. Pentru aceasta şcoala de aplicaţie recomandă în numărul de faţă ca lecţia practică, un plan de „scriere curentă", lecţie model ţinută pentru elevii normalişti de cl. VI.

In intenţia de a ne face suficient de lămuriţi, ne simţim obligaţi a expune şi indicaţiile metodice cele mai însemnate.

Scopul formal al scrierei curente e pe de o parte de a forma dexteritatea, îndemânarea unui scris frumos pentru uzul obişnuit, iar pe de altă parte, de a aduce pe şcolari la deprinderea unui scris rapid, de a forma acea quasi stenografie estetică, de care simţim cu toţii atâta nevoe. Câţi oameni nu-şi lasă perdut firul gândurilor lor, din cauza neputinţei de a le aşterne repede şi înţeligibil pe hârtie, pentru a medita mai târziu asupra lor.

Mergem cu afirmaţia chiar până acolo, că o scriere rapidă condiţionează în largă măsură opera de cultivare a cuiva.

Din punct de vedere material scopul scrierei curente e de preciza cunoştinţe despre aspectul unei pagine frumos scrise, cunoştinţe de realizare a oblicităţii scrisului, rectilinierea rândurilor, dimensionarea literilor, de sêcretul rapidităţii, de valoarea hârtiei de scris şi peniţei, etc

Ca mijloace avem de observat că metoda întrebuinţată e cea sintetico-analitică şi genetică, ca formă de învăţământ e în special cea deitică (arătătoare) iar ca principii esenţiale sunt de

---

*) a şcoalei normale de învăţători din Chişinău

reţinut: cel estetic, activ (rapid), intuitiv şi psihologic. Planul de lecţie e cel prezentat în lecţia model.

In ce priveşte condiţiile mărunte, susţinem că reuşita o asigură o hârtie lustruită, indiferent de calitate şi grosime, iar în al doilea ordin penita cu vârful bombat ca la tocurile-rezervoare de bună calitate, sau penita cu vârful întors, care e ieftină (2—3 la leu). In ce priveşte caetele de exerciţiu, opinăm că la început să se întrebuinţeze caetele cu 2 linii (caetele de dictando german), întâi cu spaţii mai departate. pe urmă din ce în ce mai apropiate; apoi caetele cu o singură linie (caetele de dictando latin) şi la sfârşit caietele fără nici un fel de linii. cel mult o bucată de timp cu transparent.

Pentru a preîntâmpina o obiecţiune eventuală, afirmăm de la început că lecţia de scriere curentă e o combinaţie de caligrafie precum am văzut, şi nu e nici dictando, căci nu ne interesează decât incidental ortografia şi punctuaţia. Ea nu e nici una, nici alta aşa precum geometria nu e nici aritmetică, nici desemn.

N. Dragomir.

Un fapt îmbucurător

La adunarea generală a membrilor Aoc. „Casa de ajutor reciproc" din Aprilie a, c. unuii membri preconizau ideia ca înscrierea în asociaţie să se facă din oficiu, devenind obligatorie pentru toţi învăţătorii. In cele din urmă s'a renunţat la aceasta, adunarea dând mandat Consiliului de administraţie să facă toate sforţările pentru a înscri — dacă nu pe toţi — măcar pe cât mai mulţi învăţători, pe alte căi.

Cu ocazia ţinerii cercurilor culturale regionale din Mereni, Călăraşi-Tg. şi Nisporeni, la care a participat şi preşedintele Asociaţiei noastre, în urma apelului făcut de D-sa, s'au mai înscris încă 90 membri. Spărăm că la cercul din Hânceşti acest număr să fie sporit cu încă 20—30 membrii noi.

Faptul că învăţătorii se înscriu de bună voie în această asociaţie, atât de necesară pentru ajutorarea şi ridicarea prestigiului învăţătoresc, ne bucură, iar membrlor le face cinste.

Eroi de ieri, eroi de azi.

Copiii voşti sunt cerşetori.
Femeia voastră plânge pe lângă porţi domneşti.
Bordeiul vostru-i la mezat
Scos de stăpânitori.
Aveţi în schimb în fier taiat
A voastre nume albe, de suflete regeşti,
Sub care 'n an odată plâng
Stăpâni cu chip schimbat.
Sărmani eroi de ieri!

Copiii voştri-s „mari" nimicuri.
Femeia vi-i femeie, c'atâta grijă are.
Palatul vostru ropoteşte
De-ai bucuriei picuri
Şi ce-aţi făcut de vă plăteşte
Aşa de de bine ţara, acum când ţara moare?
Ieri aţi fugit la vreme, ştiţi,
Acum urlaţi şi stăpâniţi.
Viteji eroi de azi!

Sabin Popescu-Lupu.

Părerile despart pe oameni rugăciunea îi uneşte.

Chemare!...

Învățător! cuvânt sfânt, purtat și de Isus Hristos, cel mai mare învățător al lumii.

Din tot ce am avut înainte: nume, demnitate, situație, etc. ni s'a răpit tot și am rămas numai învățători, cu numele. Dacă vom sta mereu așteptând vremuri mai bune, apoi vom fi striviți de cei cari, în ignoranța și mărirea lor, au început să ne nesocotească.

Să ne strângem cu toții în jurul D-lui Cioabă, Președintele Asoc. județene și a vajnicului luptător pentru drepturile noastre învățătorești d-l Țoni, Președ. Asoc g-le învățătorilor din România.

Nu trebuie să ascultăm pe cei cari caută să producă desbinări în mijlocul nostru, ca niște adevărați pescuitori în apă tulbure.

Să ne spunem cuvântul prin revista noastră „Școala Basarabeană", căutând să-i dăm tot sprijinul nostru moral și material.

Atunci când conducătorii noștrii vor crede că e timpul să ne adunăm cu toții, pentru a ne cere drepturile, să nu șovăim nici o clipă, ci să alergăm.

Numai când toți vom înțelege să ne unim și să luptăm, vom dobândi drepturile și prestigiul nostru.

Theodor Antohi

Ca să nu-ți stingi gustul cetitului, să te ferești de ambițiile și urile politice, care te reduc numai la cetitul jurnalelor. Oamenii flecăresc mult la noi, vorbesc mult, dar nu spun nimic; în timpul acesta ar fi putut ceti o carte pe zi, pe când așa, dacă cetesc una pe an.

Emil Faguet

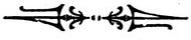

Femeia şi şcoala

Urmărind cu atenţie cursul vieţii de azi, observi pretutindeni şi pe toţi, căutând pe vinovatul acestor stări de lucruri, aruncând-o în spatele: crizei. Miile de oameni fără lucru caută şi ei pe cine să-şi verse veninul.

Ca urmare a acestor stări, se aude din ce în ce mai accentuat glasul de a scoate pe femei din funcţiunile ce le ocupă şi deci şi din învăţământ, sub motiv că, rămânând la vatra căminului, ar aduce mai mult folos familiei şi deci întregii naţiuni.

De a fi pusă în situaţia să părăsească unele funcţiuni, ce nu sunt potrivite cu sexul şi menirea ei, mai înţelegem, însă ca femeia să să fie scoasă din învăţământ, aceasta este o greşală. Viaţa femeiei e strâns legată de şcoală, fiind înzestrată de la natură cu anumite aptitudini pentru educarea copiilor.

Nu există o altă direcţie, unde femeia să se afirme şi să activeze mai cu folos, decât în familie, dar mai ales în şcoală.

Cine va putea fi mai aproape de sufletul copiilor, mai ales în primii ani de şcoală, dacă nu femeia? Cine va avea atâta răbdare, ca să i urmărească pas cu pas, să se coboare până la copilăria lor şi să ia parte activă la jocul, viaţa, durerile şi bucuriile lor? Cine va putea să-i cunoască mai bine nu atât prin diferite estesiometre, cronometre, etc. neaplicabile adesea în viaţa de toate zilele, cât prin spiritul său fin de observaţie! Toate acestea le va putea face mai cu succes femeia învăţătoare. Dar ea este de mare folos şcoalei şi pentru alte motive.

Aproape jumătate din elevii ce populează şcoalele sunt fete şi atunci cine va putea instrui şi educa pe viitoarele femei, decât tot femeia! Iar în afară de şcoală, cine va putea să lămurească femeilor mai bine şi mai pe înţeles atâtea chestiuni femenine, decât tot femeia învăţătoare! Chiar lucrul de mână la fete cine l-ar putea mai bine preda decât femeia?.

Dar nu numai atât. Istoria pedagogiei ne dovedeşte că, atât în teorie, cât şi în practică, femeile au reprezentantele lor.

Pedagoga suedeză, Ellen Key, în faimoasa sa lucrare „Secolul copilului", e reprezentânta de frunte a întregului curent nou şi a ţării sale. Asemenea D-na Montessori în Italia. D-na

Boschetti în Elveţia, Isabela Sadoveanu la noi şi câte altele, care au adus aportul lor în istoria pedagogiei universale.

In sfârşit, femeia învăţătoare e nevoită mereu să studieze mereu să răsfoiască literatura pedagogică, să frământe creerul pentru a găsi modalităţile mai potrivite pentru instituirea şi educarea copiilor, încât vrând nevrând, să se menţină la nivelul cultural, care e cerut de funcţia ei, îngroşind astfel rândul intelectualelor şi contribuind la ridicarea nivelului cultural a celor din jurul ei.

In ce privesc obiecţiile aduse, că unde sunt ambii soţi învăţători munceşte mai mult unul, afară de unele excepţii, sunt pure neadevăruri.

Activitatea învăţătorului în şcoală şi în afară e atât de vastă, încât are nevoie de cât mai multe forţe, de cât mai multe puteri intelectuale.

Şi-atunci, adesea soţii-învăţători se complectează unul de altul, se ajută, au aceiaş ţintă, aceiaş pregătire, aceleaşi idei, aceleaşi interese, contribuind astfel la prosperarea şcoalei.

Aşa dar, scoaterea femeilor din învăţământ e o absurditate! E o lovitură ce se va da în primul rând şcoalei şi în al doilea rând, lovitura dată femeii, despoind-o de exercitarea drepturilor ei naturale, necontribuind cu nimic la îndreptarea multor rele de care suferim astăzi.

Iar acei, cari nutresc asemenea idei absurde, să nu uite adevărul că: „Viitorul ţării femeia îl ţese".

Alla Nagacevschi.

Tot omul primeşte două feluri de educaţiuni. Una îi e dată de alţii şi alta mult mai importantă pe care şi-o dă singur.

Gibbou

Invățătorii și unirea Basarabiei.

La 9 Aprilie a. c s'au sărbătorit 15 ani dela unirea Basarabiei cu România. Cum învățătorii, credem c'ar fi contribuit și ei cu ceva la această unire, vom face câteva reflexii dând și un exemplu edificativ.

Acestor serbări ar fi trebuit să li-se dea un fast popular, să fi fost cu adevărat o expresie o bucurie ce o simte poporul întreg al acestei provincii pentru unirea înfăptuită, ajunsă până în zilele acestea. Sărbătorirea însă n'a fost de cât o nouă răfuială între pretinșii înfăptuitori ai unirii.

Au fost uitați acei anonimi din mulțimea ce-a contribuit sigur la unire, fie ei din Basarabia sau din vechiul Regat. Printre aceștia învățătorii își au un rol important.

Invățătorii n'au fost și nu vor fi niciodată niște marfagii naționaliști, cum îi greșit îi socotesc unii, ci totdeauna elementele cele mai ordonate, pătrunși de adâncul simțământ al datoriei, ne înfrânți de umiliți, patrioți cum ar trebui să fie orice pretins naționalist, în timp de război cât și de pace.

In marele război ofițerii de rezervă învățători, au adus cel mai mare număr de jertfe omenești dintre dânșii, fiind puși de cele mai multe ori, în îndeplinirea celor mai grele ordine.

Invățătorii basarabeni au fost pionii regimentelor moldovenești, care au ținut până la venirea Românilor aici o brumă de ordine. Cunosc în județul nostru învățători ce au gradul de colonei, maiori etc. grade obținute prin merite, pe vremea când gradele n'ajunseră încă a fi conferite de revoluționari.

Acești învățători apoi, cu micile excepții firești, ce refuzau jurământul, au luptat în adunările lor pentru introducerea limbei române, a abecedarului latin în școli.

In această privință e cunoscut martirajul marelui învățător Porfirie Fală, chinuit pentru lupta ce-o ducea ca să împrăștie slova latină — românească printre moldoveni.

Invățătorii din Regat n'au fost mai pre jos. In afară de faptul că după 1918 au alergat în Basarabia s'ajute la culturalizarea acestei provincii, indiferent dacă unii au mai venit și cu alte scopuri și gânduri, dar în momentul întrării armatelor române

aici primul ostaş care — a călcat peste Prut, a fost un ofiţer învăţător.

La 6 Ianuarie 1918 ofiţerul învăţător, comandant al unei companii de grăniceri la Ungheni-români, a primit un ordin secret dela generalul comandant al trupelor din zona de frontieră, să treacă la Ungheni-ruşi, unde va ocupa: gara, poşta, podul, etc. pregătind astfel trecerea armatelor, aşa cum se făcuse înţelegerea între guvernul român dela Iaşi şi reprezentanţii Basarabiei D nii Inculeţ, Halippa, etc. şi să ia contact cu oastea moldovenească.

Invăţătorul — locotenent a păşit în besna nopţii într'o ţară cuprinsă în vălvătaia revoluţiei, făcand primul pas, istoric în provincia samavolnic stăpânită de streini, peste 100 de ani.

Acest învăţătăr se găseşte azi printre noi, luăcrând cot la cot cu fraţii basarabeni, pe ogorul culturii naţionale, pentru cimentarea sufletească a unirii poporului basarabean cu Românii din restul ţării.

D-l I. Cioabă
căpitan rez. Reg. 1 Grăniceri

In numerile viitoare, potrivit programului ce ne am impus a-l urma, vom vorbi şi despre alţi colegi din judeţ, cari au contribuit la pregătirea generaţiei ce ne a adus la înfăptuirea măreţului act al unirii Basarabiei cu Patria Mumă.

Popa Gheorghe

Despre obligativitate.

Deşi de mult legiferată obligativitatea învăţământului primar' totuşi nici până azi nu avem asigurată o frecvenţă mulţumitoare.

Măsurile drastice, prevăzute în vechile legi, s'au dovedit că sunt ineficace. Azi timpurile sunt de aşa natură, în cât nu mai poate fi vorba de un nou impozit aplicat săteanului.

Aşa că ar trebui să recurgem la alte mijloace, pentru a ne asigura o frecvenţă regulată. Cauza, pentru care măsurile prevăzute în vechile legi n'au fost de nici un folos, e că la mijloc a fost politica de vorbe, care a stricat totul. Din fire, ţăranul e cam refractor culturii, aşa că se impune să căutăm mijloacele prin care să putem face şcoala plăcută săteanului. După mine, ar fi două căi. Prima, ca învăţătorii să muncească pe ogorul şcolar cu atât interes, încât să fie admirat nu numai de şefi, ci şi de săteni.

Să caute să aibă un bun cor bisericesc. Grădina şcolară, să fie ca o oglindă, cultivată cu ajutorul copiilor. Să fie învitaţi copii din şcoală a combina teoria cu practica. Orice sfat dat de felul cum trebuie lucrat pământul, trebuie aplicat în grădina şcoalei, căci numai aşa poate prinde rădăcini.

Politica să fie scoasă din învăţământ, deoarece am văzut sate, unde vrajba dintre învăţători şi săteni îşi are origina în diferenţierea crezurilor politice, ce aceştia au îmbrăţişat. Lucrând în felul arătat şi fără politică, te poţi aştepta la un bun rezultat, bine înţeles ca, întâiu de toate, învăţătorii să trăiască în armonie lucrând de comun acord. Dacă în urma acestor măsuri, nu se poate obţine o bună frecvenţă, putem veni şi cu măsuri represive. Din aceste măsuri cele mai eficace ar fi:

Primăriile să nu elibereze nici un fel de act, acelor cetăţeni, care nu-şi îndeplinesc obligaţiunile ce le au faţă de şcoală.

Primarul însăşi, să fie omul şcoalei, nu cum se întâmplă azi când unii primari singuri nu-şi dau copii la şcoală, dând exemplu rău sătenilor. Cu asemenea conducători, natural că învăţătorul nu e de vină.

Altă măsură ar mai fi şi aceea ca cetăţenii, ce nu vor să-şi dea copii la şcoală, să facă prestaţie în natură la soselele statului:

Aplicând amendă, el n'are de unde da, dar punându-l la lucru, va vedea că nu-i de glumit. Legiferând această măsură, statul ar avea numai de câştigat de pe urma ei. Dar, contra acestei măsuri, se vor ridica obiecţiuni, cum că aceasta e salahorie şi nu mai cadrează cu dreptul de cetăţean liber.

Eu cred că orice lege, care prevede şi măsuri mai aspre, e făcută nu pentru cetăţenii pasnici, cari respectă legile ci pentru ce-i ce caută a le nesocoti şi călca

Deasemeni ar fi bine să se aplice cu asprimea, mai ales atunci, când politicianii neglijează şcoala, de unde ne vine hrana sufletească,

Vitregia arătată până acum de mulţi din cei sus puşi faţă de şcoală şi slujitorii ei, nu este în folosul ţării şi al neamului. Din contră, această stinge orice nădejdi, ce le au în sufletele lor apostolii neamului.

Căutaţi deci toţi acei ce soartă v'a aşezat a fi deriguitorii acestui neam, de a nu distruge din sufletele învăţătorilor fărâma de ideal ce-o mai au. Totodată gândiţi-vă ca acest neam oropsit atâtea veacuri, merită o altă consideraţie în lumea popoarelor şi deci se impune a l ridica pe o treaptă culturală similară cu a popoarelor din apus.

Teodor Balmuş
învăţător Gruşeva.

N. R. Pe această temă am mai primit şi alte articole, cu alte păreri. Le vom face loc la rând, considerând această problemă şcoalei de capitai interes.

Umbra umbrei

...Da. Tu ți-ai strâns foile răvășite, ți-ai adunat gândurile violate de-o prezență sălbatecă și te-ai retras ușor în colțul celor expatriați în patria lor. Abia te-ai putut smulge, deși credeai că fugi. Ai rămas cu amintirile și cu tine însuți. Omul cel dintâi ca și toți ceilalți după el, ți-a întins aceiaș carte deschisă cu foile pătate, în loc să fie citite: nimicul sufletului său.

Omul acesta îl voiu zugrăvi mai jos.

El, vorbind fără păcat, nu-i un om, ci-i o umbră a unei umbre de om.

O! Doamne! Pe omul întreg nu voiu mai avea norocul să-l văd poate niciodată! Pe acesta-l descopăr numai marile dureri și evenimente de doliu. Azi însă noi trăim, în înțelesul acestor umbre de umbre, timpuri fericite, când oamenii au dreptul să se ascundă sub plastron și frac și să fie deodată alții.

Umbra umbrei omului meu se poate cunoaște de de parte. După mers, după privirea încrezătoare de stăpân și s'ar mai cunoaște mai bine după gânduri, dacă nu și le-ar ține prea încătușate.

O umbră nu vibrează. Trăește alături cu omul celălalt, cu pleava ce îndură cu trupul foamea, cu sufletul prigoana. ploaia salivei desgustătoare ce i-o aruncă úmbrele elegante.

Lumea ce încântă, bogăția aparentă, muzica înăbușitor de dulce, triumful clipelor, toate sunt covoare sub călcâiul umbrelor acestora.

Viața s'a organizat în sensul voinței ce împun gustuăile lor. Azi au ajuns că numai dictează ei ci numai

trădiția acestor gusturi, care le-a mecanizat aproape acțiunile, făcându-i un fel de papuși, ce se mișcă după ceremonial, cu tot fastul de umbre ale altor umbre de oameni.

Acest om n'are înțelegerea vremii. Trăește cu ceeace i-se oferă. Nu scormonește nimic, de teama vulgului, de teama disgrației castei sale umbrifere. Omul acesta pe-al cărui piept strălucesc toate onorurile vremii, zâmbește, acest semn fiind ceva de program și în golul de sub medalii, în scorbura sufletului său sterp, tremură dor bătăile unei inimi de carne, pe care un nerv rătăcit o agită c'o teamă aproape cordică: Stăpânul nostru stă gata să se încurce în răspunsuri.

Dar se înșeală. Stăpânul își revine. Memoria îl scoate deasupra, punându-i înaintea ochilor discursul învățat pe rost, pe care galeria umbrelor de meserie îl aplaudă.

Acesta e marele „om" al zilei.

. . . . . .

La o astfel de umbră a unei umbre de mort, un suflet sănătos n'are ce căuta. Intre piesele unui asemenea cadavru psichic în descompunere, un sufler tânăr, plin de vigoare și dornic de expansiune, merge sigur la încarcerare, urmând a fi alături de umbra umbrei, ceace e piciorul fetiței chineze, în forma modei barbare... .

Sabin Popescu-Lupu

Cuvântul pe care îl ții este robul tău, cel pe care l'ai scăpat este stăpânul tău.

Daţi atenţia cuvenită cooperaţiei.

Datoria principlă a noastă, a învăţătorilor, este ca fiecare în satul unde funcţionează să-şi creeze o şcoală, cât mai apropiată de cea ideală.

Săteanul nostru nu-i convins îndeajuns despre necesitatea şi folosul şcoalei. El găseşte că e destul ca omul să ştie să se iscălească şi să citească o scrisoare. Gospodăria lui e aşa de prost orânduită, încât el munceste din zor şi până în noapte şi tot nu dovedeşte. Copilul din cea mai fragedă vârstă e pus şi el la nevoile agricole, pentru a ajuta pe părinţi, din care cauză mulţi nu pot frecventa regulal cursurile.

Majoritatea satelor noastre sunt sărace şi duc o viaţă plină de mizerii şi sunt puţine speranţe de îndreptare.

Mulţi oameni învăţaţi au cercetat şi au găsit că ţara noastră are destule bogăţii, care trebuesc însă raţioal exploatate şi atunci se va ajunge la o aşa producţiune, încât o populaţie de trei ori mai mare ca a noastră să fe pe deplin îndestulată Pentru ca satul să fie însă productiv, să nu fie exploatat, să devie materialiceşte zi cu zi tot mai puternic şi atât cultura cât şi civilizaţia să poata pătrunde în el, trebueşte aplicată ideia cooperaţiei în şcoală şi în viaţă la tot pasul, pentru ca să se vadă clar că lumina minţi combinată cu principiile cooperaţiei formează acea foţă care învinge totul şi duce cu siguranţă spre progres.

Ideia de cooperare este simplă şi cel mai şimplu ţaran o poate pricepe, numai că acel ce o propagă în popor trebue să fie absolut convins de ea şi şă nu facă multă teorie, dar să cerceteze viaţa satului şi va găsi foarte multe ocazii pentru a o aplica.

Azi un exemplu. mâine altul, chiar cât de mic şi însoţit de explicaţii, ajung să câştige convingerea. Salul ideal va fi acela, care va deveni în întregime o cooperativă, care va fi în stare să şi conducă raţional gospodăria, să se cultive să se civilizeze să-şi raţionalizeze viaţa şi să se bucure de încrederea cetăţenilor ei, pentru început, nu trebue să se uite un lucru ce trebue privit ca un adevărat principiu. In primul rând o înjghebare cooperatistă

trebue să şi recruteze ca membrii elementele cele mai bune. pe care natura le-a înregistrat cu o judecată sănătoasă; aceştia vor forma temelia, fără de care nu se poate dărâma uşor, sau de loc. Numai acolo, unde ideia cooperatistă ve fi soră nedespărţită cu ideia de cultura generală, ţăranul va vedea clar rostul şi marea însemnătate a şcoalei.

Daţi, deci, atenţia cuvenită cooperaţiei şi numai atunci vom păşi spre o viaţă nouă, mai bună.

Ion I. Gheşov
Învăţător

In preajma transferărilor „oficiale"!?

In urma desfiinţării unor şcoale, sau numai a suprimării de posturi dela unele, se svoneşte că până în toamnă, vom avea de suferit unii din noi urmările puţin plăcute ale transferărilor din oficiu. — Abia aşezaţi, abia am început să cunoaştem puţin „termenul" unde semnăm şi din nou trebuie să începem cu „necunoscutul". — Dacă chestiunea transferărilor din oficiu e inevitabilă, cei în drept a face aceste transferări trebuie să caute să le facă legal şi să procedeze aşa fel ca nimeni să nu se simtă obijduit.

Ar fi bine să se publice mai întâiu toate posturile vacante precum şi posturile desfiinţate, pentrucă cei rămaşi fără posturi să aibă posibilitatea, să-şi aleagă un post după voinţe şi nici decum să fie transferaţi din oficiu, la noroc...

Transferările anuale să fie suprimate pentru anul în curs, fiindcă deja e târziu şi să se studieze mai bine chestiunea transferărilor învăţătorilor rămaşi fără catedre, în urma desfiinţării posturilor.

In acest chip durerea pricinuită de despărţirea de şcoală şi satul unde am lucrat atâta timp, ar fi mult mai uşoară, decât dacă am fi aruncaţi la brozard într'un sat absolut necunoscut

Th. A.

MOTTO: După cum e învățătorul, așa sunt și elevii lui din clasă.

Influența învățătorului asupra copiilor.

Pe sala coridorului dela școală se aud pașii apăsători și cadențați ai învățătorului, care se îndreaptă spre ușa clasei. Un sgomot se aude. Ușa se deschide. Prin intrându-l ei își face apariția în fața elevilor educatorul lor. In clasă nu se aude nici o șoaptă. Peste tot tăcere. Școlarii au mutit și încremenit, după cum i-a surprins. Privirile le sunt ațintite înainte. In sufletul lor e lupta, care caută să pătrundă amănunțit intenția dascălului. Învățătorul e convins de misiunea lui. Peste tot ceva fermecător! Toți școlarii manifestă seninătate, în expunerile lor! In clasă un minut de tăcere.. La rugăciuni le poruncește mângâietor educatorul. Pietatea convingătoare a modelului, observată pe sub ochi de ei, îi face parcă să întindă mâinele spre icoană. Se încep lecțiile. Ellevii, în aerul tăcerii, cearcă prin atenția văzută, să-i svoarbă fiecare vorbă și fiecare gest. In clasă nu se aude decât glasul dulce și armonios al educatorului.

Pe fețele blânde ale elevilor să citește gândul de a mulțumi pe educatorul lor, fiindcă și el i-a mulțumit, după modul cum le-a vorbit.

Vorbirea caldă și convingătoare a învățătorului le-a înălțat sentimentele și dragostea pentru carte. Ținuta plăcută și curată a educatorului lor i-a impresionat adânc și fiecare din ei se silește să-și aranjeze hainele, părul, cu un cuvânt să facă sau mai bine zis, să imiteze pe dascălul lor.

Deaceea se spune de mulți că după cum e învățătorul, așa vor fi și elevii. Dar uneori se întâmplă că învățătorul să fie demoralizat și să acționeze fără convingere; în acest caz copiii nu vor fi atenți la ceea ce li se spune; vor căsca și plictiseala va fi gata. In loc de bunătate se vor certa între dânșii, nu se vor ajuta unul pe altul, își vor rupe hainele de pe ei și câte altele se vor întâmpla. Educatorul, în asemenea împrejurări va stăpâni metoda de predare în învățământ, căci așa e pregătit dar rezultatele nu vor fi cele așteptate. Elevii și au asimilat în mod me-

canic cunoştinţile fără ca ele să influienţeze eul. „Tehnica cade, când nu este coordonată de moral. Trupul elevilor va fi străpuns de lene. Deci, iubiţi cititori, va fi cea mai mare nenorocire pentru elevi, atunci când educatorul nu vine convins în faţa elevilor de ceeace trebuie să facă. Dar unde e convingerea? In reculegerea sufletească, înainte de a nè prezinta în clasă Şi cum o căpătăm? Discutând în cancelarii cu colegii chestiuni hazlii, eri cetind o carte distractivă. Putem să ne mai reculegem, stând de vorbă şi cu anumiţi oameni, care te dispun, procurându ţi mulţumire sufletească.

C. Drăgoi

Ziua cărţii

Mâine 20 Mai a. c începe serbătorirea cărţii. In Chişinău ca şi în alte oraşe se lucrează febril la organizarea unei săptămâni de calde îmbrăţişeri pentru cartea atotputernică şi totuşi din multe motive neprefuită după rolul său de desăvârşire a înteriorului fiinţei umane.

Se vor face şi simţitoare reduceri la preţul cărţilor, se vor aranja vitrine şi expoziţii bogate pentru a trezi şi atrage atenţia cetitorilor asupra acestei cărţi.

Acestea în oraş. Dar la ţară, în satele unde cartea i-o raritate, ce se va face pentru carte?

Şi mai ales avem cartea cerută de poporul român dela ţară?

L.

Şcoala poporului se clatină!

Iar a început să se vorbească despre închiderea şcolilor depopulate. Desigur, la altceva nici nu ne-am fi putut aştepta dela marii noştri reformatori; căci aceasta este cea dintâi măsură de politică şcolară, care se preconizează dela un timp încoace. Că şcolile — în marea lor majoritate — sunt depopulate, nu încape nici o îndoială; însă întrebarea este: „Cum, şi ţara — sau respectiv, — satele sunt şi ele depopulate?! Şi dacă este aşa, atunci pentru cine s'au creiat şcolile, când s'au creiat, pentru ca astăzi să se închidă?. — La această a două ipoteză, răspundem hotărât: nu! — Nu, D-lor guvernanţi, satele nu sunt depopulate, din contră satele gem de o populaţie de copii în vârstă de şcoală, dar cari copii, vai! suni nenorociţi, căci sunt ameninţaţi să rămână în întuneric! O întreagă generaţie de mici cetăţeni de aceştia rămân pe dinafară matricolelor şcolare, la cari se mai adaogă şi o bună parte dinte acei cari figurează ca înscrişi, însă cari trec numai cu numele prin şcoală. — Care să fie oare cauza acestei îngrijorătoare situaţii ?! Cu toţii o ştiţi! De-aceia nu vom greşi când vom spune că cea mai mare parte de vină, o are politicianismul recte democraţia noastră.

Vi se pare un paradox, nu-i aşa? Şi totuşi aşa este! Căci cine nu ştie că există o lege a obligativităţii învăţământului primar; dar cine nu ştie tot atât de bine, că această lege a fost este şi va mai fi încă suspendată numai din interese meschine de partid!..

Cine nu ştie deasemenea, că întunericul şi ignoranţa ce bântue la sate, convine de minune unora din partidele politice noastre, mai ales în timpul campaniilor electorale, căci numai în acest mediu pot sconta succese strălucite. Şi cine nu ştie apoi ce formidabile fonduri secrete înghite această propagandă electorală; iar pentru toate acestea şcoala este desconsiderată, şcoala este părăsită, şcoala este desfiinţată. Ştim că în ceia ce priveşte aplicarea obligativităţii învăţământului, ni se va reproşa: „Ar fi o condamnabilă lipsă de măsură, ca în actuala con

juctură economică şi financiară. prin care trece ţara noastră, să se vină cu o strictă aplicare a obligativităţii — deci cu amenzile"!.. Răspundem: Da, aşa ar fi.

Dar oare care este acela care, când vorbeşte de aplicarea acestei legi, înţelege îndată amenzile? Dacă este cineva aşa, apoi acela este îngust la suflet şi de rea credinţă; căci cum se poate să se recurgă îndată la asemenea măsuri, când sunt, nu unu, ci o mie şi unu de mijloace pentru aplicarea numitei legi până a ajunge la acea calamitate— amenzile. Dar pentru aceasta trebue puţin sacrificiu din partea conducătorilor, fiindcă aceste o mie şi unu de mijloace sunt în mâinele Statului, Judeţului, Comunei şi tocmai la urmă în a învăţătoruiui. Şi pentrucă cele trei puteri au abdicat dela datorie, a rămas singur învăţătorul neputincios şi el. Pentru aceasta îndreptăm un strigăt către învăţătorimea noastră să se unească şi să strângă rândurile într'o organizaţie puternică, ca să răzvrătim întreaga ţară în a salva şcoala poporului, care se clatină.

Ştim că fiecare dintre noi munceşti mult, acolo unde se găseşte izolat. Dar dece să nu muncim uniţi cu toţii în acelaş sens, căci ce se va alege de munca noastră şi la ce va folosi ca, dacă momentul prăbuşirii şcolilor ne va găsi pe fiecare din noi îndoptându-ne cu diferite tratate de pedagogie şi metodologie şi cu multiplele noi curente pedagogice; căci cu clasele golite şi cu şcolile închise nu vom putea niciodată pune în aplicare acele faimoase inovaţii didactice.

Aşa fiind, să luăm aminte că generaţia care se ridică, cu siguranţă că va arunca blestem asupra înaintaşilor, pentru soarta ce i se creiază; şi în acest caz, să nu care cumva să bineemeritâm şi noi la o oarecare doză din acest blestem. Să nu dea Dumnezeu!

Nicolae Ermurache

Bibliotecile populare

O problemă capitală, care se impune pentru refacerea țării, actualmente bântuită de o criză economică acută, este ameliorarea stării materiale și mai ales morale a țăranului, fapt preconizat de unul din cei mai mari educatori ai omenirea, Pestalozzi- Intr'adevăr: Ce i-ar folosi omului toate bunurile pământești, dacă n'ar poseda cultura intelectuală necesară pentru a le folosi cu pricepere și cu folos pentru binele colectivității? Școalei românești îi revine însă sarcina de a da educațiunea și instrucțiunea cuvenită poporului, formând „caractere tari și energice, puse în slujba moralității", idealul educațiunii formulat de Herbart, marele pedagog german din veacul al XVIII-lea.

— De aici ar rezulta în mod firesc ca, toți acei care se perindează la cârma țării, să-și îndrepte privirile în primul rând spre școală; s'o ocrotească și s'o ferească de toate influențele păgubitoare.

Și acum, îmi propun să analizez și să scot în evidență importanța bibliotecilor populare, care constituie un factor de seamă în problema cultivărei maselor.

— Un dulap plin cu cărțile cele mai potrivite și mai variate pentru popor, sub conducerea directă a învățătorului, ce mult ar însemna, mai ales dacă s'ar adăoga și abilitatea adică modul plăcut și interesant, prin care învățătorul, ar ști să-și atragă un cât mai mare număr de cetitori? Ar fi frumos, ca în fiecare zi, de preferință la sărbători tinerii și bătrânii să se ducă la școala spre a lua, sau a înapoia cărțile cetite. Dar pentru aceasta, ar trebui ca undeva, într'un buget, să se înscrie o sumă pentru biblioteca.

— Personal, am început înființarea unei biblioteci la școală; am cumpărat câteva cărți pe cont propriu bineînțeles și am avut satisfacția să observ că au fost citite cu un deosebit interes, mai cu seamă în nopțile lungi de iarnă. Gruia lui Novac, Povestea lui Făt Frumos, de Dulfu și Harap alb, de Creangă, erau comentate până și pe străzile satului, de către tineri și chiar de bătrâni.

Efectul acestor trei cărți, împrăștiate în sat pe la șezători,

a stârnit un pelirinaj întreg de tineri şi bătrâni, care veneau la şcoală cu rugămintea să le dau cărţi „di şeli buni". Dar cu multă durere în suflet, i-am refuzat căci nu mai aveam de unde să le dau cărţi bune.

— Infiinţarea unei biblioteci bune, cu cărţile cele mai frumoase şi mai variate, este de o importanţă covârşitoare; dar este condiţionată de normalizarea vieţii şi de organizarea pe alte baze a Comitetelor şcolare. Numai atunci, când va funcţiona un comitet şcolar compus din oameni inteligenţi, având ca preşedinte un membru al corpului didactic, deplin înţelegător al chestiunilor şcolare, se va putea face ceva pentru luminarea satelor. Acest comitet şcolar va înscri în bugetul şcoalei o sumă pentru bibliotecă, mică la început, mărită în anul următor, încât încetul cu încetul se va ajunge că fiecare şcoală să posede câte o bibliotecă frumoasă şi variată, nu ca astăzi când în unele biblioteci şcolare nu găseşte decât câteva buletine oficiale prăfuite.

Deci, *învăţători*, strângeţi rândurile, înfiinţaţi biblioteci populare. cu cărţi folositoare, pe care să le răspândiţi în popor, ca pe sămânţa cea bună, menită să dea rod însutit.

Spiru Vutcaru
Directorul şcoalei Nimoreni

Ce sunt toate lucrurile din lumea aceasta faţă de pacea inimii?

O credinţă fără bucurie este ca un altar fără smirnă.

(Din revista „La Bonne Revue") I. N. C.

Şcoala Primară de Aplicaţie
CULTURA
de pe lângă Şcoala Normală de învăţători din Chişinău
Clasa IV

3 Mai 1933
Propunător:
D. Brohanschi
institutorul clasei IV

Lecţie model

Obiectul: Scrierea curentă
Subiectul: Micul Viteaz

Plan semidesvoltat

Introducerea. 1) Scoateţi cărţile de cetire şi le deschideţi la pag. 168. Să citească Tocan! (Se citeşte din bucata de cetire atât cât ne propunem să scriem; restul se povesteşte).

2) Se face o succintă discuţie aperceptivă despre semnele ortografice

3) Se reamintesc discutând regulile de scriere estetică. Cum trebue să fie un scris frumos atânci când scriu temele? a) Scrisul să fie aplecat spre dreapta; b) literile de un singur spaţiu să fie tot una de înalte; c) când scrim pe hârtie neliniată, rândurile să fie drepte şi deopotrivă de depărtate între ele; etc...

Cum numim noi acest fel de scriere? (Scriere curentă sau scriere rapidă).

Anunţarea. coateţi caetele de scriere curentă! Vom scri astăzi din povestea „Micul Viteaz".

Concreţiunea: 1) Se dictează întâi titlul; pe urmă câteva fraze ori propoziţiuni, în total 5-6 rânduri.

2) *Corectarea.* In timpul când dictez observ trecând printre mesuţe cum scriu elevii şi atrag atenţia individual asupra greşelilor mici. In acelaş timp culeg observaţii despre greşelile de scriere, comune tuturor sau majorităţii elevilor.

Se corectează apoi colectiv fragmentul scris, din punct de vedere caligrafic, paginaţie estetică şi ortografic

Se citeşte în acest scop frază cu frază, corectându-şi fiecare elev greşelile cu creion sau cerneală colorată pentru a fi mai evidente lipsurile. Se face loc larg discuţiilor de corectare prin elevi, comparând la necesitate caetele şcolarilor.

Abstracţiunea. Teoretizez procedeul scrierei curente.

1. *Asocierea.* Ce greşeli mai însemnate s'au făcut în scrierea de astăzi? (Se enumără şi se fixează lipsurile). Cum trebue să scriu titlul? (Mai mare la mijloc şi cu scriere complect caligrafică). Dar rândurile de unde trebue să înceapă? Literile cum se scriu? Etc., etc.

II *Precizare* (în loc de generalizare). Cum trebue să fie o pagină frumos scrisă! *O pagină frumos scrisă trebue să aibă rândurile drepte, deopotrivă de depărtate şi să înceapă toate de la aceeaşi linie. Scrisul să fie peste tot apropiat spre dreapta şi tot una de înalte literile de acelaş spaţiu.*

Incheerea: 1) Se mai scrie spre exercitare încă un fragment din bucata de lectură.

2) Drept temă pentru acasă voi da şcolilor să copieze estetic 10 rânduri.

Observaţiuni:

1) Lecţiunea de faţă e o lecţiune de demonstrare; de aceea prevede, deşi suntem în trim. III, şi abstracţiunea. Abstracţiunea evident poate lipsi după un timp de exercitare, sau redusă la un rezumat, după caz.

2) In cazul când lecţia ar fi, cum se cuvine în trim. III, o lecţie de exerciţiu, ea devine o lecţie aplicativă şi atunci momentele prihologice vor fi numai: introducerea şi aplicarea.

SPICUIRI

CARŢI

„Poveştile primăverii" de I. Nisipeanu şi Apostol Culea Eruditul pedagog şi principalul militant al şcoalei active din România D-l I. Nisipeanu, după o serie de volume de metologie ale tuturor obiectelor de învăţământ în spiritul şcoalei active, cât şi a diferitelor lucrări pedagogice de o valvare incontestabilă, vine astăzi împreună cu D-l Apostol Culea, un scriitor la fel de încercat, cu încă o contribuţie la înbunătăţirea literaturii didactice a copiilor: „Poveştile primăverii". Încă u sprijin selecţionat vor găsi învăţătorii pentru „ora copiilor" din program, pe lângă bogatul „ceas de şezătoare" al D lui Petre I. Ghiaţă, în clasă acasă, în aer liber sau sau în bibliotecă. *Povestirile au farmecul basmelor şi o bază psihologică, putând fi interpretate în diferite chipuri, după vârsta copiilor şi scopul urmărit. Educaţia morală e servită în cel mai reuşit mod indirect.*

Cartea e scrisă, cu un stil clar şi uşor, cu o fantezie bogată, cu subiecte destul de potrivite pentru vârsta şi viaţa copiilor, ceeace ii va asigura un mare succes în rândurile educatorilor.

Este un nou gen de povestiri utilizat de d-nii Nisipeanu şi Culea.

Ion N. Chicu.

Bibliografii.

CĂRŢI

Florica D. Ionescu: Metode noi de învăţământ (50 pag. 30 lei)

I. P. Angelescu: Metode şi curente în educaţie (Dorohoi, str. Sf. Dumitru 1).

P. Zoţiu: Lecţii practice de Aritmetică pentru cl. III primară. Arad.

Fl. Niculescu: Funcţiile de exprimare la copil şi educarea lor.

George Bontilă: Gusiul pentru profesiune şi orientarea profesională.

N. Regard: Dans une petite école.

A. Descondres: Le dévelappement de l'enfant de 2 à 7 ans.

I. Piajet: Le jugement et le raisonement chez l'enfant.

J. Piaget: Le jugement moral chez l'enfant

REVISTE

Satul, anul III No. 30 1 Mai 1933. Bucureşti.—E o revistă pentru popor. Bine înţeles pentru un popor ceva mai subţire. Primul articol: Cultură şi civilizaţie e semnat de d-l A. Udrea. „Prin cultura la civilizaţie" scrie d-sa, observând cu multă dreptate eroarea ce se face azi, când se dă atâta libertate să pătrunda la ţară toate idioţiile tipărite, se cearcă a se introduce cinematograful vorbitor, acolo unde oamenii „nu ştiu măcar să citească".

Satul, articol semnat de d-l Mugur are-o ţinută de înaltă cultură, de studiu, de profundă cunoaştere a acestui mediu.

Restul materialului bogat, potrivit celor cărora se adresează în special: poporului.

E o revistă a cărei apariţie se simte în pusta tiparului românesc.

Viaţa satelor, anul I, No. 7, Aprilie 1933, Cornești—Dâmboviţa. Această revistă îşi are sediul redacţional la ţară. Faptul c'a ajuns la al 7-lea număr e un adevărat triumf asupra vremii. Ca număr de Paşti cuprinde

articole privitor la această sărbătoare, precum şi alte articole, povestiri versuri, etc.

Viaţa Basarabiei, anul II, No. 3 Chişinău cuprinde versuri semnate de N. Spătaru. O. Sargeţiu, Cujbă; articole şi însemnări de Constantinescu-Iaşi, Iov. Ţane etc.

Catedra, anul VI, No. 9—10 Mai Iunie 1933, Galaţi. Această revistă apare sub îngrijirea d-lui Faur, intitutor, constituind un nou mijloc de a servi şcoala, cultura prin poeziile de tot soiul, piese potrivite spre a fi jucate la cercuri culturale etc., ce publică în fiecare număr.

Revista apare în condiţiuni techice superioare, e utilă şi pe deasupra abonamentul său e extrem de modest.

Urmarea: păşeşte in al 6-lea an, pe picioare proprii

Cuvântul învăţătorilor, anul I, No. 2, 1 Mai 1933, organ al asociaţiei generale a învăţătorilor din România. Pe lângă revista „Şcoala şi viaţa" şi „Pagina învăţătorului" din popularul ziar „Curentul", asociaţia generală a învăţătorilor din România condusă cu atâta viaţă de omul de suflet ce i d-l Ţoni, mai scoate şi acest ziar în care interesele învăţătoreşti sunt pe larg desbătute din toate punctele de vedere.

Incă un organ de luptă şi cultură învăţătorii îi vor aprecia valoarea, citindu-l. **P.-L.**

Pedagogia experimentală revistă de de cercetări pedagogice şi pedologice No. 10. 1933 Bacău.

In articolul „Protecţia copilului" D-l Pr. Gr. Tabacaru face o expunere asupra interesului actualmente studiului copilului.

In acest senz expune o serie de informaţii asupra problemelor sociale şi şcolare cari privesc copilul.

Drepturile copilulu. au fost fixate de membrii ţărilor din Societatea Naţiunilor, în Geneva la 1924 şi au fost complectate în congresul dela Geneva din 1928. Din aceste drepturi reţinem mai ales: 1) Copilul să fie supus la 3 ore de studiu serios pe zi, celelalte lăsându-i-se pentru joc şi somn.

2) Să nu fie ţinut peste ora 20. 3) Să nu se ducă în sălile de spectacol, pentrucă aerul e viciat, deci neigienic. 4) Intrebuinţarea copiilor în alte ocupaţii, până la 14 ani să fie făcută numai cu avizul medicului şcoalei.

Se publică apoi rezultatele experienţelor pedagogice, didactice şi pedologice făcute sub auspiciile „societăţii pentru studiul şi protecţia copilului.

Revue metapsihique No. 2. (Martie-Aprilie) 1933. Paris. E. organul institutului metapsihic international.

Intr'un articol bine informat se face o expunere a unei vizite ştiinţifice în în Esquioga, un sat din Pirineii spanioli. Se analizează un caz psihologic paranormal din acea localitate.

Intr'o dare de seamă despre „noile experienţe" se arată cazuri de aplicare a metapsihici întratarea boalelor.

Urmează apoi o bogată serie de recenzii de cărţi noi şi o cronică documentară a cazurilor noi de psihologie paranormală.

DIVERSE

Modificarea legii înv. primar. In trecuta sesiune a parlamentului legea învăţământului primar a d-lui N. Iorga a fost modificată, în sensul următor: Examenele de înaintare şi definitivat nu sunt înlocuite cu acele înaintări culturale ci se vor ţine ca şi mai înainte cu puţine schimbări. Cine cade a treia oară la definitivat, se exclude din învăţământ. Pentru gradul I-iu se vor cere numai 5 ani, nu 6 cum era până

acum, dela funcţionare cu gradul II-lea Se înfiinţează un nou grad de învăţător superior, ce se va da tuturor învăţătorilor merituoşi. indiferent dacă sunt normalişti sau licenţiaţi. Şcoala normală va fi pe 8 ani.

Cum, din motive pe care unii le atribue în special d-lor Iorga şi Costachescu, legea n'a fost votată şi la senat, ea n'are încă valabilitatea aplicativă aşa că anul acesta, dacă până în lunie nu va fi o sesiune extraodinară să voteze legea, normaliştii clasei 7-a vor ţine capacitatea.

Examenele de definitivat ţinute în 1932, în afară de lege, au fost validate de Cameră în urma susţinerii reprezentanţilor asociaţiei noastre generale în parlament. Totuşi nici ele n'au o valabilitate legală, până ce modificările aduse legii Iorga, nu vor fi votate de Senat.

Cât timp însă, avem un decret regal, nu credem că aceste examene vor putea fi anulate de vre-un partid politic.

Forţe modeste pulsează energic prin satele răvăşite pe dealuriie judeţului nostru. Pe aceştia nu-i cunoaşte de cât satul lor, oamenii care se bucură de dauul omenesc ce-l au intre dânşii.

Politica a scos la iveală tot soiul de indivizi din toate clasele sociale după războiu. A smuls şi dintre noi şi buni şi răi şi i-a cramponat în slujbe, i-a gulerat, i-a aurit, le-a îndreptat cocoaşa umilinţei, le-a pus ochelari, semn că-s studioşi, le-a îngroşat glasul şi câte nu le-a mai îngroşat, scoţându-în relief. Ce-au făcut aceştia pentru popor şi pentru colegi, ştie o lume întreagă, aşa că-i lăsăm în sicriile lor cu miasme argintate.

Avem însă o datorie. Să scoatem la lumină valorile reale, ce trăiesc necunoscute. militează fără dor şi gând îndoelnic măcar, în a se bate tobele în jurul lor. Trebue să-i cunoaştem pe acei dintre, care duc prin satele cu viaţa monotonă lupta sinceră şi impetuoasă a „oamenilor întregi", ce trăesc pentru semenii lor sărmani, inculţi, sfâşiaţi de molimi, spoliaţi de politicieni

Trebue să cunoaştem pe învăţătorii aleşi ai judeţului nostru, ca să-i admirăm, ca să-i urmăm. Trimiteţi-ne date precise, acte, fotografii, totul bine controlat, fiecare autor răspunzând personal de ceeace afirmă şi vom începe a-i descoperi.

Transferarea posturilor din oficiu dela un sat la altul, ce se proectează, pe motiv că nu-s elevi cât prevede legea la fiecare învăţător, e pur şi simplu o tentativă de crimă naţională pentru Basarabia, fiindcă această provincie are cele mai multe sate cu frequenţa slabă.

Nu înţelegem însă, cum pot lucra aceşti legiuitori în afară legii?! Iau măsuri dacă nu-s copii la şcoală. Dar de ce nu iau ca să fie? Ce mijloace a dat St. tul învăţătorului ca s'aducă elevul la clasă?

Nimic. Nici măcar sălariul cuvenit al acestui învăţător. Atunci i-o îndrăsneală să se vină cu astfel de gânduri de dispoziţii necugetate.

Un gând mărturisit. un păcat dat pe faţă, e dorinţa multor intelectuali ce încă n'au stat cu hainele de dril alb, pe canapeaua proaspăt vopsită, — de a avea un ziar săptămânal sau chiar bilunar, independent, liber în mişcările sale, informator serios, la care să ia parte toţi ce n'au nimic de spălat de pe mâini, trăitori pe meleagurile noastre lăpuşnene.

Se formează o generaţie tânără, în spirit nou, românesc. Cu ce-o vom

primi noi dincolo de litera manualului? Cu gazete ruseşti? Cu supurantele politice? Cu fleacurile fără sens?

Judeţe mai mici, mai sărace îşi au gazetele lor, cu tradiţii aproape. Şi ca să pornim dela un lucru real, trebue cugetat că primul pas în acest domeniu să se facă numai pornind de pe tărâm cooperatist. Strânşi în jurul unei edituri proprii, ce va exista prin sine însuşi, o gazetă vine apoi cu paşi siguri.

Pentru asta se cer oameni.

Şi mulţi dintre aceşti oameni se găsesc printre învăţători.

Vom mai reveni.

Ajustarea salariilor învăţătorilor pe 1 Aprilie 1933 s'a făcut astfel: Provizorii: salariu mărit cu 12 lei. Definitivi micşorat cu 10 lei. La institutori mărit cu variaţii între 200—500 lei.

Se vede că bunii noştri conducători nu cunosc că viaţa dela ţară nu-i mai uşoară ca cea dela oraş.

Despărţimânt „Astra" în Lăpuşna. Un grup de intelectuali din Chişinău în frunte cu d-l farmacist Diaconescu au găsit ca cale să formeze un despărţimânt „Astra" în jud. Lăpuşna, pentru a uşura munca comitetului central, şi a activa mai cu succes în massele satelor prin căminele culturale.

In numărul viitor vom publica felul de organizare al acestui despărţimânt, socotind că-i interesează pe învăţătorii ce conduc cămine culturale.

Tot în chestia fuziunii. In vacanţa Paştelor am avut adunarea generală care-a hotărît între altele şi fuziunea cu oraşul, însă numai în condiţiunile pe care le-am anunţat în numărul trecut: 6 membrii dela ţară şi 3 dela oraş. Unul din membrii aleşi de învăţătorii dela ţară, poate fi şi din oraş.

Fuziunea e bine venită. La înfăptuirea ei trebue să se respecte însă hotărîrile adunării generale ordinare din 24 Aprilie a. c.

O adunare generală a învăţătorilor din oraş trebue să discute hotărîrile noastre şi dacă le vor accepta, atunci se va convoca o adunare generală extraordinară a membrilor ambelor asociaţii, care să ractifice hotărîrile celor două adunări generale precedente, alegând şi comitetul de conducere, în conformitate cu hotărîrile.

Activitatea profesorilor de pedagogie din Chişinău, alături de învăţătorii lăpuşneni la cercurile culturare regionale şi obişnuite, e un semn îmbucurător. Se creiază un fericit început de legătură între sat şi oraş.

La cerul regional Mireni a luat parte d-l N. Dragomir, prof. de pedagogie a şc. normală de băeţi, conferenţiind despre „Democratismul şi şcoala".

La cercul Călăraşi-Târg a conferenţiat despre „Studiul individualităţii", D-l Rădulescu, prof. de pedagogie la Seminar.

Tot d-sa a conferenţiat despre «Şcoala activă», la cercul Nisporeni.

La viitorul cerc Hânceşti va vorbi D-na Georgescu, profesoara de pedagogie la şcoala Eparhială.

D-l Dragomir a mai luat parte şi la un cerc cultural obişnuit, la Coloniţa, judeţul nostru.

Învăţătorii le aduc pe această cale toate mulţumirile. **S. P. L.**

Informaţii:

In primele zile ale lunii Sept. se va ţine la Cluj congresul general al învăţ. din întreaga ţară. Învăţătorii din jud. Iaşi plănuesc să facă o excursiune prin Transilvania, participând şi la desbaterile congresului. Frumoasă ideie! Învăţătorii din judeţul Lăpuşna ce zic? Aşteptăm răspunsurile.

Hotărîrile adunării generale a învăţătorilor din jud. Lăpuşna.

In ziua de 23 Aprilie a. c. s'a ţinut în localul prefecturii de judeţ adunarea generală ordinară a membrilor corp. didactic primar din jud. Lăpuşna. Hotărîrile mai importante, luate cu această ocazie, sunt următoarele :

1. Aprobă darea de seamă despre activitatea Comitetului.

2. Aprobă contul de gestiune şi bilanţul pe 1932, din care rezultă un excedent bugetar de 16440 lei, soldul casei la 31 Decembrie 1932 fiind de 140.935 lei.

3. Votează bugetul pe 1933, care se cifrează la 104.000 lei, la venituri şi cheltueli.

4. *In chestiunea întreţinerii şcoalelor* se hotăreşte ca partea de contribuţie a comunelor, adică cota de 14%, să fie centralizată la judeţ, iar Consiliul judeţean s'o repartizeze potrivit nevoilor şcolare La repartizarea acestor sume, să participe şi un reprezentant al Asociaţiei corp. didactic. Pentru alegerea manualelor didactice, ce vor fi deslribuite gratuit de prefectura de judeţ, să se formeze o comisiune din reprezentanţi ai autorităţii şcolare şi ai Asociaţiei.

5. *Scutirea de taxele şcolare a fiilor de învăţători.* Să se intervină la Ministerut Instr. publice ca elevii, fii învăţătorilor, să fie scutiţi de taxele şcolare, indiferent de calificativele obţinute la studii.

6. *Restanţele Asociaţiei şi datoriile la Casa de Credit.* a) Să se intervină la Ministerul de Finanţe ca să aprobe defalcarea recipiselor de depozit pentru datoriile ce învăţătoriile au la Asociaţie, apoi aceste datorii să fie reţinute lunar prin statele de salar, câte $^1/_5$ din suma ce datorează fiecare. b) Să se intervină la Casa de Credit pentru a elibera recipise pentru sumele încasate a doua oră dela înv., pentru datoriile din 1931.

7. *In chestiunea fuziunei Asociaţiei înv. din municipiul Chişinău şi jud. Lăpuşna.*

Adunarea iea act de adresa Asoc. înv. din oraş No. 82/933 şi — în principiu — se pronunţă pentru fuziune. Pentru ratifi-

carea acestei hotărâri, se va convoca o adunare generală extraordinară comună la finele anului şcolar. Fuziunea e condiţionată însă de următoarele:

a) Asociaţia fuzionată să poarte numele „Asociaţia învăţătorilor din jud. Lăpuşna".

b) Dreptul de folosinţă la sanatoriul din Sergheevca îl au, cu precădere, învăţătorii cari au contribuit cu suma de 500 lei la cumpărarea lui, precum şi cei ce vor contribui în viitor cu aceeaşi sumă.

c) Fondurile, pe care ambele asociaţii le vor avea ca sold în bani şi efecte la data fuzionării, vor trece ca fond inatacabil la construirea, sau cumpărarea unui Cămin, pentru corpul didactic, în Chişinău.

d) La revista „Şcoala basarabeană" să se aboneze şi învăţătorii din oraş.

e) Comitetul de conducere al Asociaţiei fuzionate să fie tot deauna compus din: 6 membri aparţinând învăţătorilor din judeţ, unul din ei putând fi şi dintre învăţătorii cu domiciliul în oraşul Chişinău, şi din 3 membri, dintre învăţătorii municipiului Chişinău. In Comisia cenzorilor vor intra 2 învăţători din judeţ şi 1 din oraş, iar supleanţii unul din judeţ şi unul din oraş.

8. Adunarea prelungeşte mandatul Comisiei cenzorilor, până la viitoarea adunare generală.

Comitetul Asociaţiei învăţătorilor din judeţul Lăpuşna, înţelege să păstreze cele mai bune raporturi cu conducereu Asociaţiei învăţătorilor din oraşul Chişinău şi declară că nu împărtăşeşte părerile acelor ce ar încerca să aducă vreo jignire membrilor acestei asociaţii, cari luptă ca şi noi pentru atingerea aceluiaş scop comun.

Autorii de lucrări pedagogice ce doresc a li se face recenzii pot trimite câte-un volum redacţiei. Toate cărţile astfel procurate vor fi proprietatea bibliotecii viitorului cămin învăţătoresc

---

Colaboratorii sunt obligaţi a scrie citeţ pe o singură pagină şi articole cât mai scurte. Altfel, sau nu vor fi publicate, sau vor trebui scurtate de redacţie, ceeace va nemulţumi ambele părţi.

Poşta Redacţiei şi administraţiei

Din cauza abundenţei d n'am putut publica toate articolele trimise de colegii c

Pe viitor rugăm colabor imită articole, recenzii, etc. scrise citeţ şi cât se poat .

Colegii cari din diferite cauze n'au primit primul număr al revistei sunt rugaţi să ne comunice, spre a li se trimite.

— ABONAMENTUL —

100 lei anual

Pentru învăţători 80 lei

Preţul unui volum 10 lei